

Jan Charytański

"Die Feier der Kindertaufe : Volksaufgabe", Einsiedeln-Zürich i Freiburg-Wien 1972 : [recenzja]

Collectanea Theologica 44/4, 213-214

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

śladamy już swoje publikacje na powyższy temat, praca Jorissena i Meyera może nas również wzbogacić przede wszystkim ze względu na ciekawe i przeniknięte problemami ludzkimi ujęcie tematyki chrztu.

Ks. Jan Charytański SJ, Warszawa

Josef MÜLLER — Werner RÜCK, *Taufgespräche. Die Vorbereitung der Eltern auf die Taufe ihrer Kinder*, Würzburg 1972, Echter Verlag, s. 131.

Wprowadzenie nowych obrzędów chrztu dzieci, tak wyraźnie podkreślających rolę rodziców, postawiło przed duszpasterstwem parafialnym zupełnie nowe i trudne zadania. W pierwszej części autorowie omawiają warunki chrztu niemowląt, a przede wszystkim rolę rodziców. Zwracają jednak uwagę na szeroki wachlarz motywacji, kierującej rodzicami proszącymi o chrzest swego dziecka. Toteż podkreślają, że pierwsze spotkanie duszpasterza z proszącymi o chrzest dziecka nie może prowadzić bezpośrednio do ustalenia nie tylko daty, ale również faktu chrztu. Pierwszorzędnym zadaniem tej rozmowy winno być uświadomienie rodzicom wagi decyzji, jaką mają podjąć. Z dużą wnikliwością zaznaczają autorzy, że nie można mówić w żadnym wypadku o „odmówieniu” chrztu. Decyzja bowiem należy całkowicie do rodziców, a duszpasterz może jedynie proponować odsunięcie terminu dla głębszego przemyślenia decyzji.

Po tym pierwszym spotkaniu następują dalsze w formie seminariów, obejmujących kilka par rodzicielskich, mniej więcej do ośmiu. Ponieważ jednak odpowiedzialna za chrzest dziecka i jego dalsze wychowanie jest cała parafia, dlatego od czasu do czasu przewiduje się specjalne kazania czy konferencje o znaczeniu sakramentu chrztu, wygłaszane dla całej parafii. Jednocześnie zaangażowani członkowie danej parafii mogą, a nawet powinni uczestniczyć z duszpasterzem we wspomnianych powyżej seminariach. Poszczególne tematy mogą być w całości albo w części powierzzone katolikom świeckim, odpowiednio przygotowanym.

Drugą część pozycji stanowią wspomniane powyżej i szczegółowo opracowane tematy seminariów przygotowujących rodziców do chrztu ich dziecka. Dotyczą one związku chrztu i wiary, konieczności sakramentu chrztu, ujęcia chrztu jako sakramentu „na odpuszczenie grzechów”, sakramentu włączającego do Kościoła, początku chrześcijańskiego życia w rodzinie i społeczności, a wreszcie liturgii tego sakramentu. Odnośnie do każdego tematu odnajdujemy jasne ukazanie celu, wskazania dydaktyczne, oświetlenie teologiczne, a wreszcie model spotkania, uwzględniający wiele tekstów, umożliwiających czynne zaangażowanie uczestników seminarium. Autorzy bowiem nie przygotowują konferencji do wygłoszenia, ale materiały służące twórczej rozmowie.

Książka napisana jest jasno i przystępnie, a zarazem przekonująco. Może być prawdziwą pomocą duszpasterzom stojącym wobec nowych zadań. Dlatego można polecić ją wykładowcom teologii praktycznej, a także duszpasterzom.

Ks. Jan Charytański SJ, Warszawa

Die Feier der Kindertaufe. Volksaugabe, Einsiedeln-Zürich i Freiburg-Wien 1972, Benziger Verlag oraz Verlag Herder, s. 64.

Tę małą broszurę przygotowali instytuty liturgiczne Salzburga, Trewiru i Zurychu. Zadaniem jej jest bezpośrednia pomoc dla duszpasterzy i rodziców odnośnie do sprawowania sakramentu chrztu. Kapłani znajdą w niej krótkie wskazania na temat przygotowania rodziców chrzestnych oraz samej liturgii sakramentu. Temu ostatniemu celowi służy przede wszy-

stkim bogaty zestaw śpiewów związanych ze sprawowaniem sakramentu chrztu. Świeccy mogą sięgnąć do tej książeczki, aby zapoznać się z głównymi punktami teologii chrztu, ze swoją rolą wobec wiary ochrzczonego dziecka, czy wreszcie ze swym udziałem przy sprawowaniu sakramentu. Omawiana pozycja może również służyć pomocą przy organizowaniu rozmów z rodzicami przed chrztem ich dzieci. Jasność i zwięzłość sformułowań czynią tę pozycję prawdziwie funkcjonalną w duszpasterstwie.

Ks. Jan Charytański SJ, Warszawa

Curriculumrevision — Möglichkeiten und Grenzen, wyd. Frank Achtenhagen i Hilbert L. Meyer, München 1971, Kösel-Verlag, s. 311.

W ostatnich dziesiętkach lat naszego wieku teoria *curriculum* stała się centralnym zagadnieniem w badaniach nad kształceniem młodego pokolenia. W RFN za przykładem Ameryki Północnej od dyskusji i badań przechodzi się już całkowicie do realizowania założeń tej teorii w organizowaniu szkolnictwa, jak również katechezy. Niemniej istnieje wiele różnych ujęć, a także ciągle jeszcze trwają dyskusje nad poszczególnymi założeniami czy rozwiązywaniem. Zarówno studenci, jak i pracujący już nauczyciele nie potrafią wyrobić sobie jasnego osądu, czy dokonywać wyboru między wieloma możliwościami.

Naprzeciw tym trudnościom pragną wyjść redaktorzy analizowanej obecnie pozycji. Choć są autorami czy współautorami niektórych artykułów zawartych w omawianej pozycji, główne jednak ich zadanie polegało na odpowiednim doborze drukowanych już publikacji na temat teorii i badań *curriculum*. Wybrali te artykuły, które przyczyniły się w sposób zdecydowany do skrytalizowania wyników współczesnej dyskusji. Wśród tych artykułów widnieją cztery pozycje autorów amerykańskich, publikowane po raz pierwszy w języku niemieckim, a mające zasadnicze znaczenie dla tych teorii i badań. Przez dobór takich właśnie pozycji, zwykle rozproszonych po różnych czasopismach i nie zawsze dostępnych studentom czy nauczycielom, autorzy pragną umożliwić im dostrzeżenie obecnego stanu badań i dyskusji oraz zajęcie stanowiska wobec różnych prób, czy wreszcie zorientowanie się w możliwościach i słabościach nowego ujęcia.

We wprowadzeniu redaktorzy tłumaczą samą nazwę, ukazując jej dalekie źródła w ujęciach XVIII w. Zaznaczają jednak, że obecne określenie wychodzi daleko poza sam plan nauczania, obejmując zarówno proces uczenia się, jak i zagadnienie celów czy uwzględnienie postulatów i wpływów wszystkich ugrupowań społecznych zainteresowanych kształceniem młodego pokolenia. Jednocześnie wprowadzenie szkicuje w głównych rysach rozwój badań nad *curriculum*, podkreślając bardzo mocno wkład w ostatniej fazie S. B. Robinsona.

Artykuły zostały przez redaktorów podzielone według trzech zasadniczych zagadnień. Część pierwsza obejmuje artykuły dotyczące podstawowych pojęć w teorii *curriculum*. Tu właśnie występują artykuły autorów amerykańskich Johna I. Goodlanda i M. Johnsona, jak również artykuł Robinsona, ukazujący jego własną koncepcję.

W części drugiej autorzy zgromadzili artykuły omawiające poszczególne zagadnienia metodologiczne. Na pierwszym miejscu występują dwaj następnii autorzy amerykańscy D. R. Kratwohl i R. E. Schutz. Z niemieckich autorów na uwagę zasługuje współredaktor omawianej pracy, H. L. Meyer, omawiający zagadnienie dedukcji w badaniach *curriculum*, któremu zresztą poświęcił osobną pracę, omówioną poniżej.

Trzecia część odnosi się już do zagadnień bardziej szczegółowych. Jeden z artykułów omawia zastosowania wspomnianej teorii w badaniach